

„Kincskereső varázslat a Hegedüsben”

A Hegedüs Géza Általános Iskola napközis szakmai munkaközössége által elkészített program bemutatása

Intézményünk **8 évfolyamos általános iskola**. Alsó tagozatunkon 11 osztály, hozzá kapcsolódóan 11 napközis csoport, valamint 10 felső tagozatos osztály működik – 1 tanulószobai csoporttal. Az iskola jelenlegi létszáma 509 fő, ebből 272 fő napközis. A felmerülő feladatokat 11 nevelő látja el heti 23 órában.

Nevelőtestületünk pedagógiai munkájában az alábbi területeknek ad prioritást:

- A tanulók személyiségének és képességének sokoldalú fejlesztése, az önálló ismeretszerzés, az önművelés igényének kialakítása, erősítése, a sikeres pályaválasztás és az **élet hosszígtartó tanulás** képességének kialakítása érdekében.
- Az egészségnevelés rekreációs programmal való bővítése.
- Környezeti nevelés.
- A művészetek sokirányú megismertetése a nevelésben, oktatásban.
- A szabadidő hasznos eltöltésére való felkészítés.

Az oktató munkán túl, pedagógiai munkánkban az *extra culinétáris* (tanítási órán kívüli) területre külön hangsúlyt fektetünk. Az iskola adottságai, környezete, a tanulók szociális háttere meghatározza és befolyásolja az intézmény arculatának kialakítását.

A *napközi* a diákok délutáni tanulását biztosítja, így oktató-nevelő munkánk szerves része, ahol a nevelők kiemelten fontos feladatokat látnak el. Megteremtik a tanulás és a szabadidő hasznos, kulturált eltöltésének feltételeit; szakszerű segítséget nyújtanak a tanulásban; sajátos eszközeivel részt vállalnak az intézmény nevelő munkájában. Mindemellett a napközi minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. A délutáni munkarend kiemelkedően fontos része a mindennapos testmozgás biztosítása, hiszen a délelőtti óraszám nem mindennap teszi ezt lehetővé.

Nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanítjuk tanulóinkat, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is neveljük őket. Nevelőink nagy hangsúlyt fektetnek az udvarias, illedelmes, de természetes viselkedés szokásának kialakítására is.

Az elmúlt években a minőségfejlesztési team által végzett mérések, vizsgálatok tapasztalatai bebizonyították, hogy a délutáni munka néhány területe átszervezésre szorul. Iskolánk napközis munkaközössége ezt felismerve készítette el programját, melyet a szülők és tanulóink nagy öröme, azóta is folyamatosan valósítunk meg.

Pedagógiai programunkban havonta egy pénteki napot határoztunk meg, mely lehetővé teszi a szabadidő változatos, hasznos eltöltését. Ezekben a napokban a napköziben eltérő módon folyik a munka.

Ennek a projektmunkának a fő feladatai, hogy:

- A projekt komplex megismerését mindenki számára biztosítsuk,
- A családi hátrányokból adódó hiányosságokat pótoljuk,
- Kulturális és nemzeti hagyományainkat felidézzük, megőrizzük,

Fontos, hogy

- Ismerjen meg a tanuló többféle szabadidős tevékenységet és legalább egy terület iránt alakuljon ki tartós érdeklődése,
- Képes legyen kitartóan tevékenykedni,
- Tudjon szabadidős tevékenységet kezdeményezni.

Ezeket az értékeket, az egész évet átfogó programsorozattal kívánjuk megvalósítani.

A tanév elején napközis munkaközösségünk kiválasztja azt a témakört, mely az éves munkát átöleli, s az átfogó program egyes mérföldkövei minden hónap negyedik péntekén kerülnek megvalósításra. Minden évben más témakört választunk ki.

Két évvel ezelőtt az egészséges életmód, az illedelmes viselkedés, a család témaköreit dolgoztuk fel különböző csoportközi foglalkozások keretében.

Az elmúlt tanévben jeles „zöld” napokat választottunk természeti környezetünk és a környezetvédelemhez kapcsolódóan.

Az idei tanévben fontosnak éreztük a népi hagyományok, ünnepek felelevenítését, csokorba szedését. Napközis munkaközösségünk az iskola Kincses Kalendárium projektjéhez **Kincskereső Délutánok** szervezésével, lebonyolításával kapcsolódott. Tettük ezt annak érdekében, hogy tanulóink más aspektusból, a tanórai foglalkozásokon túl is megismerjék a népi kultúra világát, illetve a délelőtti tanítás során szerzett ismeretek a különböző tevékenységek során elmélyült tudássá váljanak. Célunk a gyerekek látókörének tágítása, olyan népszokások, táncok, népi játékok, gasztronómiai ismeretek nyújtása, amelyek kevésbé ismertek a gyerekek számára (Szent Márton nap, Vízkereszt). A közös tevékenységek során szerepet kap a másság elfogadása, az empátikus készség kialakítása, az egymásra való odafigyelés képességének elmélyítése. Az alsó tagozatos gyerekek életkori sajátossága a mozgás, a játékosság, ezért a nyolc péntek délutáni foglalkozást is ennek jegyében terveztük meg. Napközis nevelőink jártasak a kézműves, a dráma, a néptánc és a népi játékokhoz kapcsolódó foglalkozások lebonyolításában, ezért határoztuk el, hogy ezeket a tevékenységeket egy témához kötve, kicsit másképpen szervezzük meg.

A „programfigyelő” nevelő az adott héten körbeküld egy „Kikikáltót”, aki közhírré teszi a pénteki „Kincskereső Napot”. A minden hónap utolsó péntekén tartott „KD” (Kincskereső délután) 14.30 órakor kezdődik és 15.15-ig tart. A gyerekek kilenc különböző helyszínen munkájában vesznek részt a tanév során. A helyszíneken kézműves, dráma, sport, néptánc, népi játékfoglalkozások vannak, amelyek az adott jeles nap szokásait, eredetét dolgozzák fel változatos módon (részletes terv a következő oldalon). A csoportok az év folyamán együtt keresik fel a „kincseket” (helyszíneket) mindig más napközis nevelő segítségével. Tesszük ezt azért, mert fontosnak tartjuk nevelési szempontból, hogy a gyerekek legalább ezt a délutánt ne csak saját napközis nevelőjükkel töltsék, hanem a 8 alkalom lehetőséget nyújtson számukra a többi tanító néni megismerésére is, s egyben felkészítse őket, hogy felsőben könnyebben tudjanak alkalmazkodni több tanárhoz is.

11 napközis csoport és 11 nevelő vesz részt ebben a közös élményben (4 csoportot 2 – be vonunk össze a fizetett sportprogram miatt). A legnagyobb ünnepeket (karácsony, farsang, húsvét) délelőtt a DÖK (diákönkormányzat) a tanító néni vezetésével a „Kincses kalendárium” projekt keretében tartja meg. Ehhez szervesen kapcsolódik a napközis munkaközösség „Kincskereső délutáni” programja.

Véleményünk szerint ezzel komoly lépést tettünk a napközi presztízsének javításához, napközis nevelőink szemléletének átalakításához, tanulóink sikerélményhez juttatásához, valamint a projektgondolkodás kialakításához.

A tanulók tárgyalkotó tevékenysége a szabadidős tevékenységek során a népművészet, a népi díszítőművészet elemeivel bővült, nagyobb érdeklődést mutatnak a jeles napok, ünnepek iránt, ezzel is segítve a Hon és népismeretben való tájékozottságot. Ezzel

megőrizzük pótolhatatlan nemzeti örökségünk darabjait. A Kincskereső délutánokon megtanult népi játékokat máskor is szívesen játsszák. Az együttműködés, a közös élmények a társas kapcsolatokat erősítik, gazdagítják őket. A közösségi életrend (az alkalmazkodás, beilleszkedés, a segítségnyújtás, a türelem, a tolerancia) a viselkedéskultúra fejlesztését is magában hordozza.

Helyszínek és a csoportok beosztása:

C s o p o r t o k

H e l y s z í n e k

1.a

1.cs.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

D

1.b

2.cs.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

D

1.

2.a

3.cs.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

D

1.

2.

2.b

4.cs.

4.

5.

6.

7.

8.

D

1.

2.

3.

2.c

5.cs.

5.

6.

7.

8.

D

1.

2.

3.

4.

3.a

6.cs.

6.

7.

8.

D

1.

2.

3.

4.

5.

3.b

7.cs.

- 7.
- 8.
- D
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

3.c-4.a

8.cs.

- 8.
- D
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

4.b-4.c

9.cs.

- D
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

Megjegyzés: 1.helyszín: Tankönyha: Kiskukta
2.helyszín: Tükrös tornaterem:Gyerekjáték, daltanulás
3. helyszín: Tanterem: Kézműves foglalkozás
4.helyszín: Klub: Népi tánc
5.helyszín: Tanterem: Játék, rejtvény

- 6.helyszín: Tanterem: Dráma
 7.helyszín: Tanterem: Kézműves foglalkozás
 8.helyszín: Könyvtár: Népmesék felolvasása előadókkal
 9.helyszín: Tanterem: Diafilm vetítése

A program részletes leírása

Helysz. Fogl.típusa	Tankönyha Kiskukta	Tükrös tornaterem Népi játék,daltan.	Tanterem Kézműves fogl.	Klub Néptánc
Október Szüret	Mustkésztés egy nagypapa eszközével (daráló, prés)	A tokaji szőlőhegyen.. Ettem szőlőt... Úgy tetszik, hogy.... A népdalok változatosságának bemutatása	Szőlőfürt készítése krepp papírból	I.Saroklengetős egy csárdás továbbhaladó csárdás a három motívum összefűzése
November Szent Márton Ünnepe	Libamellcsíkok salátával Gyógytea főzése (Lúdas Matyi)	A libapásztor meg a bíró fia... Én elmentem a vásárra... Háp-háp-háp.... koncentráció fejlesztése	Libabáb készítése	I.+Kettes csárdás Ingó
December Luca Nap	Meglepetésgombóc varázsital készítése	Húzzunk párt magunknak! hagyományok több oldalú megismertetése	Boszorkány fakanálbáb	I.+II.+ Höcögő Az eddig tanult motívumok összefűzése. Lassú és gyors
Január Vízkereszt Háromkirály- járás	Csörögefánk sütése	Gyermekbál: Hopp Juliska ritmusérzék fejlesztése változatosság bemutatása	Agyagozás: Három király megformázása	Nyílt rida (fenthangsúlyos)
Március Sándor,	Túrókrémes vitaminszendvics gyümölcsle	Viszi gólya..... változatosság bemutatása	Kiszebáb készítése	Nyílt rida (lenthangsúlyos) Bokázós

József, Benedek.....	készítése			
Április Szent György Napja	Töltött tojás kefires, olivás öntettel	Kincskereső játék csokitojással Nyuszi ül.....	Közös nagy sárkány készítése papírból	Cifra :~ oldalt ~ előre ~ hátulkereszt ~ előlkereszt
Május Majális	Almakompót készítése	Bújj-bújj zöldág.... (aranyeső ággal) Zöld paradicsom, liliom....	Májusfa drótból gyöngyből	Lengető, láb alatt csapó
Június Pünkösdlő	Ezen a délutánon a csoportok közös programon vesznek részt. A tornateremben megválasztjuk a pünkösdi királyt és királynét. Az aulában kiállítást rendezünk az elkészült munkákból. Értékeljük, díjazzuk a kincskeresők munkáját			

Tanterem Játék, rejtvény	Tanterem Dráma	Tanterem Kézműves fogl.	Könyvtár Népmesék hallgatása	Tanterem Diavetítés
1. Szőlőszemek (szavak) összerakása fürtté 2. Képdarabok egészsé 3. Activity:újbora leányvásár, szőlőkoszorú stb	Szőlősgazda meg a rigó ~az ősz a hangulatának érzékeltetése testbeszéddel	Dugónyomat és szüreti koszorú készítése	A csillagszemű juhász	Szóló szőlő, mosolygó alma Szegény ember szőlője
Képrejtvények Lúdvadászat Képes keresztrejtvény Ac: pulykakakas lúdnyak, kanásztánc	Lúdas Matyi mese részleteihez néma szerepjáték	Lámpás készítése	Fazekas Mihály: Lúdas Matyi	Fazekas Mihály: Lúdas Matyi Fekete István Vuk
Téli népszokások Totó Kötélcsomózás időre Boszorkányok szépe választás Ac: gyógyfüvek kakastaréj, boszorkánytánc	Boszorkánytánc Lucázás	Luca széke gyufaszázból	Móra Ferenc: A szánkó	A didergő király Betlehemi királyok
Csillagkeresés Postagalamb játék Tréfás ügyességi játékok	Süssünk fánkot! munkafolyamatok memorizálása, eljátszása, verbálisan és nonverbálisan	Papírkorona hajtogatott csillaggal	Pányáné Sípos E. A fánkkirály	A tücsök és hangya Hókirálynő
Titkosírás megfejtése Népi találós kérdések Képrejtvények. Szólások	Állatok utánzása mozgással és hanggal Tyúkanyó vezeti a	Közös virágkosár készítése különböző	Gárdonyi Géza: Tyúkanyó mostohagyerekei	Az állatok és kicsinyeik Tavaszkor-

	csibéket-vakvezető j. Gólya, viszi...	technikákkal		Iluska és a cicuska
Sárkánykergető és más ügyességi játékok a tornateremben	"Sárkánylánc" játék a szavakkal és a mozdulatokkal "Pillangófogó"	Tojásfestés hagymahéjjal növény motívum	A három pillangó	Mese az állatok nyelvén tudó juhászról Többsincs királyfi
Ügyességi játékok a szabadban (eső-tornaterem) zsákfutás, kergető...	Mit tennél a májuszára tulajdonságok szelektálása	virágkoszorú élő virágokból	Benedek Elek: Az aranytulipán	Az aranytulipán Nyakigláb, csupaháj, málészáj

A pályázat költségvetése

I. Eszközök: 150.000,- Ft

- textilanyag (népi tánchoz szoknyácskák)
- diavetítő
- diafilmek - formázó túske
- ollók
- gyümölcscentrifuga
- zöldségszeletelő
- zöldség-, gyümölcstisztító (20 db)

II. Anyagszükséglet: (foglalkozásonként 40.000,- Ft) 280.000,-Ft

- ételkészítési eszközök
- papír tányér, pohár, kéztörlő, műanyag evőeszközök
- krepp papír
- ragasztó
- agyag
- dugó
- élő és szárazvirág stb

III. Egyéb: 70.000,-Ft

- Előadóművészek díja (7* 5.000,- Ft)
- Jutalmak

Összesen 500.000,- Ft